

Mucke tri imamo.

Mucke v hiši tri imamo
In nobene ne prodamo!
Čvrste, gibke, ljubeznive
Mucke vèn in vèn igrive!

Prva bel ima kožušček.
Črnopisan čez trebušček;
Mucka ta je sladkosneda,
Po policah se razveda.

Druga v dlako je rujava,
Iger polna ji je glava;
Kjer je klopčič z nogavico,
Vedno drega ga z nožico!

Tretja muca v kožuh siva,
Sitnica nenasitljiva —
Mleka hoče pol golide,
Ko iz hleva dekla pride.

Vnésar.

Semenj v Potoku.

»**D**anes so mi pa tako krave nagajale, da me paša prav nič več ne veseli. Kar potegnil bi jo, da me ne zadržuje semenj.«

»Zdaj pa res ne smeš uiti! Lej, samo še jeden teden imamo in skušali se bodemo, kdo je najboljši pastir. V nedeljo se pokaže, kdo najpreje vstaja in koga ni nič strah.«

»Dobro. Toda, glej, da ne predereš gnojnice!«

»Za-me ne skrbi. Le ti pazi, da ne poglodaš pominjaka! Lahko noč.«

Tako se pogovarjata nekega večera glavi vseh potoških pastirjev, Lukčev Matija in Morétov France. Kakor lahko posnamemo iz njunega govorjenja, pričakujeta imenitnega pastirskega praznika. In res. V nedeljo je v Potoku semenj. Doma bodo cvrli prav okusne bobbe, pekli povite štruklje in opoldan je velika pojedina. Dalje se skušajo pastirji, kar dá povod mnogim šalam in zabavam. Ker pa morebiti ni vsem znano, kako se skušajo, naj vam tù kratko pojasnim.

V Potoku gonijo druge dni v letu navadno okoli pete ure. No, včasih žene kak zaspanec tudi ob šestih in še pozneje, če ni drugače. Pa sedaj se nihče ne zmeni za pastirja, naj že krevsa za kravicami malo preje ali pozneje. — Vse drugače pa je v Potoku o semnju ali cerkvenem »žegnanju«. To jutro se mora pokazati, kdo je res pastir. Zato tudi ni dan odločilen, kdaj naj kdo žene; tudi petelin se danes prepozno zbudi, pastir ga mora prehiteti, ako je le mogoče. Kot plačilo so pa postavili pradedje sila kočljive darove. Ženi prvi ali drugi ali zadnji, nič prida ne dobiš. Kdor je prvi s kravami na travniku, predere gnojnico, drugi nosi kopita, tretji gloda ščurkove kosti in tako ima vsak kako delo do zadnjega, ki gloda pominjak.

Pojdimo torej v Potok na pastirski praznik in opazujmo, kako se vrši vsa zabava!

Ze na predvečer se zberó pastirji pod orehom v sredi vasi. To je govorjenja in postavljanja! Prvo besedo ima Moretov Francé, ki že misli drugo leto zameniti svojo službo. Vseh skupaj je osem, pa tako govoré, kakor bi bila vsa vas njihova. Ravno se zgovarjajo, da še nocoj spat ne gredó, ampak da hočejo na vasi ostati do jutra, kar se oglasi izza vogla sosedne hiše močan, grmeč glas hudega Škrbelja: »Otroci, spat!«

Vsi se na mah razkropé in v trenutku je vse tiho. Pač dobro jim je znan glas strogega gospodarja.

Jasna noč nam obeta lepo jutro. Mirno vse počiva in zdaj pa zdaj moti nočno tihoto ura v zvoniku. Ravno dve je odbila. Kar začnè na Morétovem hlevu nekaj šumeti in po stopnicah se oprezno priplazi pastir Francé. Nekako plašno se ozira na okrog po strahovih, gleda in posluša, če ni morebiti že kdo pod vasjo na pašniku.

Nato stegne roki proti nebu, globoko zazdeha in tiho odide v hlev. Pazno se bliža kravi-vodnici; zamaši zvonec in jo spusti. Nato zdrami še drugi dve kravi in varno jih poganja iz hleva.

Kmalu so pod vasjo. Tu odmaši Francé glasni zvonec, in krepki juhú se razlega po svežem jutranjem zraku. Nihče mu ne odgovori. Takoj vé, da je predrl gnojnico. Vesel žene tedaj svojo živino na domači pašnik. Tù poje in vriska, da vsa okolica odmeva.

Ura udarja tri v zvoniku. Za cerkvijo začno pokati možnarji in v zvoniku se prične hitro potrkavanje. Pri Lukčevih zapoje kravji zvonec, nato še pri sosedu in kar na mah je na vasi cela čreda živine. To je vpitja, zmerjanja in vriskanja, da ljudje spati ne morejo. K sreči se odprè pri Morétu okno in oče Morè pomagajo pastirjem, da ima brž vsak svojo živino.

Kmalu se zopet vas umiri. V zvoniku počivajo zvonovi, le od pašnikov odmeva glasno vpitje in petje. In kako bi tudi ne! Saj se dere vsak na vse grlo in draži soseda, češ, da je pominjak poglodal.

Kake pol ure nagajajo tako drug drugemu. Sèm od vasi se začuje še jeden zvonec. Vsi takoj vedó, da žene Županov Peter. Urno se združijo in vse odmeva glušečega vpitja:

»Županov, pominjak poglodal, godavs, godavs.«

Peter prihaja vedno bliže. Hudó mu dé, da je zadnji. Jezi ga, da ga ni nihče poklical in da mu tovariši tako nagajajo, a ne odgovarja psovkam, ampak počasi koraka mimo nagajivcev za sivko. Žalosten gleda v tla in požira ostre psovke, dokler se mu srce ne izlije v debele solze. Srečno se zavije pot na stran in kmalu potihne glas nagajivcev.

Tako vpijejo in pojó do jutra. Ko pa zazvoni sedem, ženó domov, da se napravijo v najlepšo obleko in gredó v cerkev.

To je torej veliki pastirski praznik v Potoku. Vsako leto se obhaja z velikim veseljem, kaj torej čudno, ako staro in mlado težko pričakuje semnja!

—ár.

